

smukt, ulasteligt Kristentid, ikke blot uadtil men ogsaa indadtil. Men det er noget vidt forskjelligt fra at være og gøre Gode tilpas. Hvis han søger efter først og fremmest at være Gode tilpas, saa opfører han sig ikke som Adelsmand, men som Træl. Men det hedder jo: „Dyr blev 3 løbte, vorder ikke Mennefers Træl-lel“ (1 Kor. 7, 23). Disse Ord retter Apostelen til alle Kristne, selv dem, der efter den Tids sociale Forhold var Trælle. Selv disse giver han Adelsbrev, uden dermed at ville revolutionere de sociale Tilstande. Han byder dem tvært imod at finde sig i dem. At Kristendommens Mand saa efterhaanden ogsaa vilde bringe Forandring her, det er en anden Sag, som ikke her skal udfolkes. Men er det galt for enhver Kristian at blive Mennefers Træl, saa er det i dobbelt Forstand galt for Præsten. Han er kaldet og viet til en Førerstilling i Guds Menighed, men søger han paa den Maade at tælle sig in Menighed, saa bliver han ikke længere Fører men ført, og han nedværdiger sit Adelskab. Thi det, som man her tænker paa ved at forlange, at han skal være tilpas, det vil sige, at han skal søge Vimer, Jndfald og Stemninger, det vil sige, at man tager Guds Næst som Guds Næst. Men Jesus siger jo: „De eder, naar alle Mennefer tale godt om eder; thi paa samme Maade gjorde deres Fædre ved de falske Profeter.“ (Luk. 6, 26). Og dog er der en ret Maade at søge at tælle alle paa. Paulus blev Gædrene en Jæde og Graferne en Grafer — blev alt for alle, for at han kunde frelse nogle (1 Kor. 9, 19—23). Men det var kun i saadanne Ting, som ikke skadede hans Trofastforhold til Gud og hans aabenbarede Sandhed, og som ikke forstyrrede hans gode Samvittighed for Gud. Vilde man derimod gøre Indgreb i hans Apostoliske Embede, hans Adelskab, som han havde af Gud, saa hvedede hans Værdighed af al Magt og det baade direkte og indirekte. Men ellers var det Paulus, som selv itratte sig saa langt, han med en frelst Samvittighed kunde, og det var ham selv, der stillede denne Forordning til sig selv; vi hører ikke noget om, at han her lod sig byde af Menigheden. Men lad os se lige paa Sagen, som den foreligger hos os; thi det er nok her, Lampen brænder de fleste Steder. Præstens Adelskab (Embedspligt) byder først og fremmest, at han skal forkynde Guds Ord rent og klart, baade Lov og Evangelium, uden Menneferlyng. Han skal gøre det Sandheden tro i Skærlighed. Sandheden byder, at han hverken maa lægge til eller tage fra, og Skærligheden og Sandheden byder tillige, at han skal se at naa de sovende Samvittigheder („drive it home“). Men naar nu Miertallet i Menigheden lover og vil vedblive at jove i den Tro, at de er sikre, hvordan kan han saa være saadanne Mennefer tilpas! Men saadan er det mange Steder, desværre. Redfærdigheden har selv været Præst i Menigheder, hvor man til dagligdags kunde finde jelo Menighedsens Embedsmand paa Salooner, hvor de baade drak og bandede sammen med aabenbart ugudelige Mennefer, saa han ved, hvorom han frider. Lad være, at disse Mennefer ikke var fordrufne, hvad de i de fleste Tilfælde dog ikke var, hvad skal man sige om et saadant Eksempel? og vil nogen arlig Kristian paa-saa, at de kunde gøre saadant med en god Samvittighed? Og hvad skal man sige om en Menighed, som vælger saadanne Tilidsmænd? Men ikke Præstens Adelskab byder ham at blive disse Mennefers onde Samvittighed? Men naar de nu ikke vil omvende sig, tror man saa ikke, at de prøver at komme af med den onde Samvittighed? Det gjorde de da paa Ruthers Tid, og derfor bad han, at man ikke maatte sjarne de Præster, der var midlere i at revle Synden. Men naar nu Præsten skylder netop disse Mennefer sit Livsophold, og han har Kvind og en Værneskole at forstørge? — Det hjælper ikke, lad ham frem for alt ikke jigte sit Adelskab eller kaste af sin Selvagtelse eller Vord. Lad ham frem for alt bevare en god Samvittighed, saa søger Gud vel for Kvind og Børn. Men saa er der andre Tilfælde, hvor det er de „troende“ som gør Jndvendinger. Nu er her til at

lige, at saa vidt min Erfaring gaar, saa behøver man aldrig at være ret meget bange for de sande troende. De har i Regelen saa meget at slås med og rette paa hos sig selv, saa de naar ikke saa meget Tid til overs til at træffe Skaver ud af Præstens Sjæle, og synes de endelig, at det skal gøres, saa gør de det saa ydmygt og kønt, at man kan ikke andet end blive gode Venner over det. De forjaar, at Præsten staar paa en udtalt Post, og de vil heller, om de kan, dække ham lidt. Lad saa være, at de uforsvarede kommer til at faare ham alligevel, blot det, at det var uforsvarede, er næsten nok til at gøre det godt med det samme. Men der er nogle, som falder sig troende, men som for alt, hvad andre ser af dem, bedre kunde gaa under Navn af Gnaedepotter („habitual cranks“). De er slemme. Men lad dem gaa med den Rusing for nærværende, de trænger haardt til den. Saa er der dem, der tror sig født eller dog af Menigheden valgt og dermed bestemt til at herse; de er ogsaa nogle ubehagelige Kammerater. De ligner meget en „railroad boss“, „section boss“, som man nu og da kan møde; han er tilpas, som om han var Kæjer i Rusland, Udflyd, at jeg bliver lidt ironisk; saadanne trænger virkelig til, at der bliver gjort lidt Nar af dem. Ikke desto mindre er Sagen alvorlig nok, det er jo Guds Rige og derved Sjæles Frelse, det drejer sig om. Lad derfor ingen handle letvindigt. Præstens Adelskab er ham at staa uanfægtet af al Smaalighed og Brøvl, men — der hører noget til somme Tider. Og saa er der dem som Stemmerne og Lønnen. Men lad dem bevare sin Adelskab og sin gode Samvittighed og den Armodighed, som er uafviselig nødvendig. Det er et mørkt Billede, som Wendell Phillips tegner af Præsterne i sin Tid. Wendell Phillips blev grebet af Jæder for Neger-slaverens Frelse, men han fandt, at han havde den overvejende Del af Præsterne mod sig. Hans Kristendomsskab ham at være for Negerens Frelse, de sagde, at deres lyd dem at være derimod. Han selv ofrede alt, Stilling, Venner, Familie, Anseelse, Penge, Kræfter, satte Livet i Bøve, fort sagt alt for den Ting. Men de vilde intet ofre. Der er Billedet, han tegner af dem: „Prædikestolen for Efs. har sit eget Omraade. Der har man for travlt med at faa Mennefer til Himlen, til at man skulde bevare sig med verdslige Pligter og Opgaver. Og naar den (Prædikestolen) peronificeret, altsaa egentlig Præsten) for-søger at lede Menigheden paa politiske og sociale Stier, er den hindret dermed, at blandt dens Egholdere findes nogle, som tilhører alle Partier og alle sociale Grader, og som er inare til at blive fornaemede, naar man blot ved et Ord rører ved deres jordiske Forretninger og Interesser, naar dette falder som Strik og Tadel. Siden Præstens Anseelse og Liv afhænger af Jollet Overensstemmelse og gode Vilje, saa kan man ikke uden undtagelsesvis og i særlige Tilfælde vente, at han skal imødegaa sin Hof. Hvis alle gejstlige var som Paulus, Luther eller Wesley, saa kunde de udgive eller modtage Ordre. Men den almindelige gejstlige er en almindelig Mand og vil være bunden af almindelige Omstændigheder.“ Jeg siger, Billedet er mørkt, skønt Phillips aabenbart fra sit Standpunkt søgte at udfylde dem om end med Ironi iblandt. Men sandelig, den Dag jeg maatte se paa mig selv med de Sjæle, da blev Stillingen uindholdelig, og jeg gjorde som Phillip, jeg drog mig tilbage fra Forbindelse med dem, men ikke fra Gud. Dette sidste gjorde Phillips i øvrigt heller ikke, thi netop fra Jesus Kristus hentede han sin Kraft til at fortsætte Kampen. Nu ved jeg godt, at man fra Kirkens Standpunkt kan gøre mange ogsaa berettigede Jndvendinger mod Phillips Forhold til Stat og Kirke; men jeg sagde sig nemlig løs fra udoorstte Forbindelse med begge, skønt han egentlig af al Magt arbejdede for begge, saadan som han forlod det. Men det er alligevel saa rart en Gang imellem at se en Mand, som vil vove alt for sin Overbevisning. Og hvad er den Overbevisning egentlig værd, som man ikke vil

bøve noget for. Mærkeligt er det da ogsaa for sin Tid, at da Jollets Stemning slog om, saa slog ogsaa Præsterne om. „Dare to be a Daniel, dare to stand alone.“ (Vob at være en Daniel, vob at staa alene.) Jeg gad for Resten se den Præst, der vedvarende kan være, hvad han skal, om han ikke tør! Men et er at staa stolt og udfordrende, et andet er som Luther at staa med sin Samvittighed bunden i Guds Ord. Det er det sidste, som duer, det første er Jux og ikke Adels. Men det er altsaa her, jeg vilde havde Præstens Embedspligts Uangribelighed. Mærker man, at han staa bunden i sin Samvittighed, saa skal gode Kristne ikke blot lade ham staa, men som Kron og Sur, der holdt Moses imfænde Gaender oppe, fiste ham. Og skulde det saa være, at en andens Samvittighed bad ikke at støtte ham, et saadant Forhold kan jo ikke blot tænkes, man findes, saa hør man dog agte den Mand, der har Mod til at blive i sin Overbevisning og vove noget for den. I øvrigt er det saaledes, at det er ikke Præsten, der skal herse, det er heller ikke Menigheden der skal herse, kun Guds Mand, som han taler gennem Guds aabenbarede Ord til det troende Hjerte, skal herse. Og den, der har fortaet den Tale bedst, han bør have sin Villie gennemført. Det er foreneligt med Adels, din og min, og det er foreneligt med Guds Villie. Dette gælder alle vigtige, aandelige Sager. Men hvor det kun gælder Smaating som f. Eks. et nyt Guldsteppe, eller lad være, det er nye Sæder, nyt Orgel, ny Maling osv. osv., der lad endelig fund mennefelia Fornuft raade, enten saa Præsten eller Degnen har den, og har de den ikke, og Miertallet af Menighedsmedlemmerne heller ikke, saa lad til hvende og jidst Miertallet raade, thi ingen Sjæles Frelse afhænger af disse Ting. Derimod skader det Sjælene, om Herrelige og anden Smaalighed kommer frem, thi saadant dræber Skærligheden mellem Brødrene. Husfred er en god Ting. Den kan ganske vist købes for dyrt, og saa byder selve Frelsens Hjerte at affasse den, men den bør bevares, naar ikke Sjælene kommer i Fare derved. For Resten hører det med til Adelskabet at kunne taale Tilidsættelse uden at blive bitter, og det hører med at kunne lide ondt. Dog, jeg ved, at det er meget lettere at skrive om det, end det er at gøre det. Men vi har jo Jesus at se hen til, og saa har vi ham at bede til, og saa giver han en arlig Villie og et arligt Forsøg, og saa maa der noget alligevel. Og finder vi saa, at vi kommer tilfodt, saa jaar vi i hans Navn begynde forfra igen. Vlot Hjertet er joldt med ham, saa har man den rette Adels. Men her kommer baade det vanskelige og det lette ved at finde Grænserne; det vanskelige, fordi det vanskeligt lader sig gøre at indfatte dette i skærene Negler, der lette, fordi dette Jesu Sind finder dem altid lettere og sikrest. Jesu-Sindet, det er det rette Adelskjend, og det finder altid lettere sine Pligter og det ikke blot finder, men det jylde dem. I øvrigt ved jeg jo godt, at vi jylde alle an i mange Ting, og det gør vi, naar vi vælger bedst paa. Den eneste Præst, der ikke jylde an, det var Jesus, og han forsøgte man, og det var tilmed kirken og dens Færere, der gif i Epiden. Jeg synes, man bærer ved at tænke paa det. Lad os alvorlig bede Gud, at vor kirke dog ikke skal jynke saa dybt. Kan vi enes om det, saa enes vi om meget mere, og mens det staa paa, taber ingen sin Adels ved at gøre Misbrug af den. Eller man tror maaske ikke, at kirken og dens Mand kan falde saa dybt mere? Na jo, mange, mange Gange i Kirkens Historie har man forstafet Kristus: man tilidsættede Sandheden i ham, fordi man ikke anjaa det for henjigtmaasigt at havde den i Jæblikket. Ja, det er netop Mythen, man ser efter sjællifkelige Resultater i Stedet for at se efter, om Herrens Ord og Vej jølges. Men det er Mangel paa Tro, thi Troen siger saadan: Lad Guds Ord staa, selv om Verden falder derved, vi bliver ved det og staa ved det. I Stedet for stiller man gerne den Forordning, at man vil se sjællifkelige Resultater af Præstens Vir-

ksomhed. Enten vil man se dem paa den Maade, at mange flokker om hans Forskjulde, eller ogsaa derved, at mange omvendes; og de mest højludte er som Regel de, der ved deres djævelske Bagtalelser gør alt, hvad de kan, for at hindre ham i hans Gerning. Hvis en Mand skal bedømmes efter de sjællifkelige Resultater, saa bliver mange af jørste Stikfæller i Guds Rige uheldige, Præsten ikke undtagen. En af de jørste Stikfæller var Profeten Jeremias. Han var jær stor, fordi han kunde blive ved at staa, da alt, hvad han stod for, tilfyneladende ramlede om ham. Jeg synes, det var den rette Mandsdel. Var han populært. Nej, alt andet. Men nu? Svem vil vel drage hans Storhed i Tvivl? Og hvad vil man sige om Noah, om Moses eller de fleste af Profeterne. Man vil finde helt igennem Guds Riges Historie baade i gammel og nyere Tid, at næsten ingen af dens virkelig jøre Stikfæller er bleven populær med det samme. Nogle naaede at blive det før deres Død, andre jørst efter. Gohannes den Døber jynes at blive populær med det samme, men se hans Endeligt! Svad jeg vil havde er, at en Mand's Storhed eller virkelige Værd er aldeles uafhængig af hans Popularitet. Jeg mener endog saa, at den Mand, der jager efter Popularitet, er aldeles uværdig til at være Præst. Kommer den til ham, uden at han har jaget efter den, saa er det en anden Sag. Saa kan han, om han ikke bliver jimmel, bruge ogsaa den til Sjæles Frelse og Guds Riges Dybhædelse. Men det er kun saa saa af os, der omnaar at blive populære. Hvis vi af den Grund skulde jæsere, saa blev der ikke mange Præster tilbage i vor Kirkesamfund, og de, der blev tilbage, vilde være meget udfat for at misse deres Popularitet. Vignende Erfaringer har man gjort i andre Kirkesamfund, og derfor har man optillet Negler at gaa efter. En Menighed kan forlange at staa i sin Præst jærnet, hvis: 1. Han finder falf Værd, 2. jører et forargeligt Levnet, 3. er forfæltig forsømmelig i sine Embedspligter. Man vil heller ikke finde nogen anden Grund angivet i Bibelen fra Ende til anden. Den alt overvejende Forordning til Præster saavel som til enhver Kristian er den at være tro. Derfor, den Mand der udbiler den jørste Trofast, han hævder bedst sin kristelige Adels. Vor kirke har en stor Gerning og en vid Mark i dette Land, men hvor vidt den skal kunne jylde sin Plads og udjøre den betroede Gjerning paa en for Gud tilfredsstillende Maade, det afhænger ikke saa lidt af det, jeg her har peget paa. Maatte derfor Herren veljigne og bruge disse Vimer!

Mayer Honorbilt Sko staar først i Stil og er utilnærmet i Kvalitet. Fortrinligheden af Mayer Honorbilt Sko er absolut fastslaaet. Til samme Pris kan ingen andre maale sig med dem.

Mayer Honorbilt Sko er gjort for Varighed. Udmærket Læder og god Udførelse, gjør dette mulig. Hvis De ønsker den bedste Skoværdi for Deres Penge, da forlang Honorbilt Sko. Hvis Deres Handlere ikke kan skaffe dem, da skriv til os.

ADVARSEL—Se efter at Navnet Mayer og Fabrikmærke findes paa Saalen.

Vi fabrikerer Mayer Honorbilt Sko i alle Faconer for Mænd, Kvinder og Børn; Yerma Cushion Sko, Martha Washington Komfort Sko og „Dry-sox“ Sko for det fugtige Veir.

FRIT—Send Navn og Adresse af en Handlende, som ikke sælger Mayer Honorbilt Sko, og vi vil sende Dem frit og portofrit et vakker Billede af George Washington. Størrelse 15x20.

F. Mayer Boot & Shoe Co., Milwaukee, Wis.

DANA COLLEGE

BLAIR — NEBRASKA.

Efteraarsterminen begynder den 1. Oktober.

Smukt beliggende. Lyse og Mands Værelser.
Central Varme. Elektrisk Belysning.
Sund kristelig Indflydelse.

Følgende Kursus tilbydes:

College: Klassisk — videnskabeligt.
Pro-Seminary: Fireaarigt. Forbereder til Adgang til Trinitatis Seminarium.
Academy: Svarende til „Public High School“.
Normal: Udsteder „First and Second Grade Certificates“.
Business: Bogføring og Stenografi.
Music: Piano, Orgel og Strenginstrumenter.

For Undervisning, Kost og Værelse — \$18.00 pr. 4 Uger.

Indmeldelser modtages og Forespørgsler besvares af Forstanderen

C. X. HANSEN, Blair, Nebr.

Dampskipsbilletter

med

Cunard Liniens store hurtige Skibe

sælges af

DANISH LUTH. PBUL. HOUSE,
BLAIR, NEBR

FEMTE SAMLING
af
Kristeligt Folkebibliotek.

Foreligger nu komplet og færdig til Udsendelse.

Denne Samling består af tre fortrinlige kristelige Bøger indbundet i smukt Helshirtsbinding med Guldræk. Bøgerne er som følger:

1. Godet: Bibelske Studier II. 233 Sider.
2. Bunyan: Den hellige Krig. 334 Sider.
3. Bunyan: Lov og Naade. 287 Sider.

Samlingspris \$1.50 plus Porto 20 Cents.
Enkelt Bind 65 Cents.

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE,
BLAIR, NEBR.

NORDISK KONVERSATIONS-LEKSIKON.

Indeholdende Forklaring over vigtige Navne, Genstande og Begreber, som forekommer under Læsning og i Samtale. 3die Udgave, med Supplement.

Tilsammen over 6000 Sider indb. i 6 smukke og holdbare Bind med brun Læderryg og Hjørner, og Titel i Guld.

Nu kun \$12.00.

Dette fortrinlige Værk bør ikke savnes i nogen Samling af danske eller norske Bøger, naar det kan faas for en saadan Pris. Kartoneret faas Værket for \$8.00.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

(Sluttes paa Side 6.)